

Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka

Veiklos ataskaita 2019

TURINYS

Ižanga 3

Aprūpinti Apskrities biblioteką naujausia informacija ir dokumentais, įgyvendinti skaitymo skatinimo iniciatyvas 4

1. Dokumentų fondas 4
2. Skaitymo skatinimo veiklos 7

Gerinti informacinių ir kultūros paslaugų kokybę 9

1. Mokymasis visą gyvenimą 9
2. Savanoriška veikla 14
3. Informacinės ir edukacinės programos socialiai pažeidžiamoms visuomenės grupėms 15
4. Fondų apskaita, priežiūra, apsauga ir integravimas į tarptautinius tinklus 17
5. Tarpbibliotekinis abonementas 17
6. Prieiga prie duomenų bazių 17
7. Inovatyvios paslaugos ir aptarnavimo kokybės tobulinimas 18
8. Atstovavimo ir partnerystės plėtra 22
9. Bibliotekų specialistų mokymai 25
10. Praktinės veiklos tyrimai ir veiklos analizė 29
11. Partnerystės su Panevėžio regiono bibliotekomis plėtra 30
12. Bendruomenė 33

ĮŽANGA

2019 m. Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos (toliau – Apskrities biblioteka) veiklos prioritetai buvo susiję su Apskrities bibliotekos pastato, kuriame įsikūręs Vaikų literatūros skyrius (Aukštaičių g. 4-2), modernizavimo projekto įgyvendinimo eiga; regioninės veiklos stiprinimu ir plėtra paskirtoje teritorijoje; teikiamų paslaugų prieinamumo negalią turintiems gyventojams priemonių plėtojimu.

Vykdytų veiklų rezultatai:

- *Vykdytos Vaikų literatūros skyriaus patalpų modernizavimo projekto veiklos*, susijusios su perprojektavimo darbais, ekspertizėmis, atliekamų darbų vertinimu ir biudžeto perskaičiavimu, projekto patikslinimu, dokumentų statybos rangos darbų viešajam pirkimui parengimu, bendrasavininkų informavimu apie pasikeitusias projekto darbų apimtis ir kitais projekto viešinimo darbais.
- *Plėtotos naujos paslaugos ir jų prieinamumo didinimas negalią turintiems Panevėžio ir Utenos apskričių gyventojams*. Organizuoti kvalifikacijos tobulinimo renginiai Panevėžio regiono savivaldybių viešųjų bibliotekų (toliau – Panevėžio regiono bibliotekos) ir mokyklų bibliotekų specialistams. Suformuota kilnojama ir lengvai integruojama „Pojūčių erdvė“. Paruošta darbo su kilnojamoju komplektu metodika, parengtos naujos edukacinės programos, skirtos dirbti su negalią turinčiais asmenimis ir jų grupėmis. Organizuotas fotografijų konkursas „Akimirkos su knyga“, siekiant paskatinti negalią turinčius asmenis dalyvauti kultūroje ir ugdyti kūrybingumą. Pritaikius universalaus dizaino principus, įrengtas visiems vienodai patogus įėjimas (automatinė durų atidarymo pavarą suveikia nuo judesio daviklio, priartėjus prie durų arba lengvai patraukiant duris). Organizuoti 3 neįgaliųjų kūrybos pristatymo renginiai (Panevėžio regiono bibliotekose ir Apskrities bibliotekoje), susitikimai su visuomene, siekiant sudaryti galimybes negalią turinčių asmenų kūrybos sklaidai.
- Atliktos Panevėžio regiono bibliotekų ir mokyklų bibliotekų apklausos. Parengta teikiamų paslaugų analizė, nustatyti bendradarbiavimo veiklų iššūkiai ir galimybės. Sukurtas ir Kultūros ministerijai pristatytas Apskrities viešųjų bibliotekų regioninės veiklos plėtos modelis ir parengtas Apskrities bibliotekos regioninės veiklos modelio įgyvendinimo priemonių planas 2020 metams.

Keliaujantis pojūčių kambarys su inovatyvia sensorine įranga Zarasų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje

Aprūpinti biblioteką naujausia informacija ir dokumentais, įgyvendinti skaitymo skatinimo iniciatyvas:

1. Dokumentų fondas

2019 m. pradžioje Apskrities bibliotekos fonde sukaupta **481122 vnt.** dokumentų. *Kalbinė fondo sudėtis:* lietuvių kalba – 75 proc.; kitomis kalbomis – 25 proc. Fondo sudėtis pagal rūšis: knygos sudaro didžiausią fondo dalį – 65,5 proc., periodiniai leidiniai sudaro 21,4 proc. visų dokumentų. *Dokumentų fondo teminė sudėtis:* didžiausią fondo dalį, t. y. 74 proc., sudaro įvairių mokslo šakų literatūra, grožinė ir vaikų literatūra sudaro 26 proc.

Apskrities bibliotekos fondo atnaujinimas. Apskrities bibliotekos fondas 2019 m. buvo atnaujintas, įsigyjant dokumentus už valstybės biudžeto, projekto „Literatūros ir kino dienos“ ir 2 proc. gyventojų pajamų mokesčio lėšas. Panaudojus šias lėšas, fondas pasipildė 6529 vnt. Lyginant su 2018 m. fondo papildymas mažėjo net 26 proc.

91 proc. naujai įsigytų leidinių sudarė knygos ir serialiniai leidiniai (5940 vnt.).

Skaitytojų dovanos Apskrities bibliotekai

44 proc. ataskaitiniais metais gautų leidinių (įskaitant rankraščius) sudaro privačių asmenų ir įvairių institucijų dovanos, įvairių institucijų perdavimai, knygos, priimtose vietose pamestųjų (3 proc. mažiau nei pernai). „Knygų Kalėdų“ akcija fondą papildė 100 trūkstančių ir labiausiai skaitomų knygų, kurias dovanojo skaitytojai. Džiugu, kad visuomenė vis aktyviau dalyvauja šioje akcijoje.

Apskrities bibliotekos įsigyjamų knygų vidutinė kaina lyginant su 2018 m. išaugo vidutiniškai 4,3 proc. ir 2019 m. siekė 10 eurų. Viena iš priežasčių, kodėl Lietuvoje knygų kaina aukšta – maži tiražai ir rinką geografiškai ribojanti kalba. Dėl mažų tiražų ypač augo universitetų leidinių kainos (kai kurių kainos augo net iki 50 proc.).

Periodiniai leidiniai. Ataskaitiniais metais mažiau prenumeruota ir periodinių leidinių. Periodinė spauda užsakoma atsižvelgiant į periodinių leidinių užsakymo tęstinumą, skaitytojų poreikius ir į finansines galimybes. Apskrities biblioteka komplektuoja saugo miesto ir regiono dienraščius, aukštųjų mokyklų tęstinius leidinius, mokslinius ir informacinius įvairių organizacijų leidinius.

Apibendrinant galima teigti, kad 2019 m. valstybei skyrus mažiau biudžeto lėšų dokumentams įsigyti ir kylant knygų kainai, fondo atnaujinimo rodikliai ataskaitiniais metais labai mažėjo. Gautos dovanos, kurios sudaro labai didelę per metus gautų dokumentų dalį, reikšmingai papildė fondą, tačiau jo neatnaujina iš esmės.

Kristijono Donelaičio 300-ųjų gimimo metinių proga Kaliningrado srities istorijos ir meno muziejaus išleista knyga – vertinga dovana Apskrities bibliotekai

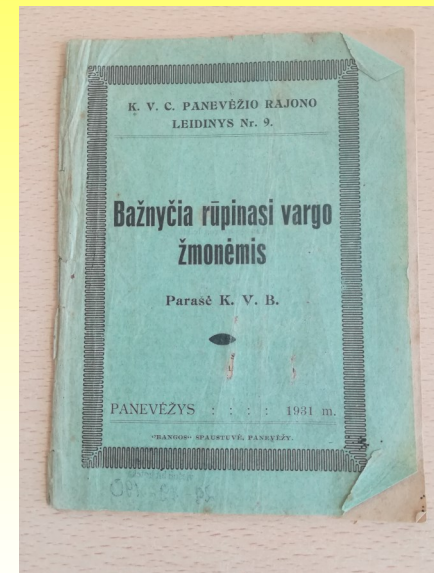
Retų knygų fondas 2019 m. papildytas 433 egzemplioriais leidinių, išleistų Lietuvoje ir užsienyje iki 1945 m. Šiuo metu fonde virš 37 tūkst. leidinių, kurių chronologinės ribos 1713–1945 m. Leidinius dovanuoja privatūs asmenys. Gauta 402 pavadinimų knygos, 2 pavadinimų natų leidiniai, 3 pavadinimų tęstiniai leidiniai. Gauta retų leidinių lietuvių, lenkų, prancūzų, vokiečių kalbomis.

Papildytos asmeninių bibliotekų kolekcijos: dailininkų Stasio Eidrigevičiaus, Povilo Šiaučiūno ir Rimgaudo Banio donelaitianos kolekcija.

Rankraštyno fondai pasipildė autentiškais paveldo dokumentais – per metus įsigyta 333 vnt. rankraštinų dokumentų.

Sudarytas naujas fondas F176 – Panevėžio miesto kultūros veikėjo, režisieriaus ir aktorius Mykolo Valdo Jataučio rankraščių fondas, kurį Apskrities bibliotekai perdavė žmona Janina Jatautienė. Fonde M. V. Jataučio vaidmenų teatre ir kino filmuose, Lietuvos valstybinio dramos teatro vaidybos studijos narių, Panevėžio operetės liaudies teatro ir šeimos fotografijos, įvairūs veiklos dokumentai ir kita autentiška medžiaga. Fonde 101 vnt. dokumentų, kurių chronologinės ribos 1934–2009 m.

Papildyti jau turimi rankraščių fondai: F96 pedagogės Irenos Moigytės (asmens dokumentai, šeimos korespondencija, fotografijos), F125 dailininko Povilo Šiaučiūno (įvairūs asmens dokumentai ir grafika), F145 pedagogės Irenos Smilgaitės (įvairūs užrašai, kūrybos rankraščiai, dienoraščiai, fotografijos, atvirukų albumai, šeimos korespondencija, įvairių kultūros ir visuomenės veikėjų laišakai Irenai Smilgaitei, lietuvių kalbos pamokų paruošiamoji medžiaga, rašiniai).

Butvila, Vladislovas. Bažnyčia rūpinasi vargo žmonėmis. Panevėžys : K.V.C. Panevėžio rajonas, 1931 (Panevėžyje : „Bangos“ sp.). 15, [1] p. (K.V.C. Panevėžio rajono valdybos leidinys ; Nr. 9).

Knyga giesmių, arba Kanticzkos / senėj par Motiejų Valanczauskį žemaičių vyskupa pervežta yr iszduota; dabar isz naujo atspaušta su daleidimu vyriausybūdvasiszkū. Tilžėje: kasztu ir spaustuvėje J. Schoenke, 1909. [2], 856 p. Turinyje: [Baranauskas, Antanas]. Artojų szventos giesmės

Monsinjoro Juozapo Antanavičiaus fondas F147 papildytas ypač gausiai. Monsinjoras Apskrities bibliotekai nuolatiniam saugojimui perdavė savo dokumentų ir fotografijų archyvą – dokumentus, datuojamus 1906–2016 m. Tai šeimos, kuni-gystės, kelionių, visuomeninės veiklos fotografijos, liudijančios visapusišką mons. Juozapo Antanavičiaus asmenybę ir prasmingą jo veiklą.

Siekiant paviešinti Apskrities bibliotekoje saugomą rankraštinį paveldą 2019 m. Apskrities biblioteka išleido leidinį „Tarpukario Panevėžys ir panevėžiečiai amžininkų akimis. Atsiminimų rinkinys“, kurio sudarytojas Apskrities bibliotekos darbuotojas Raimundas Klimavičius. Leidinyje pateikiami keturiolikos amžininkų prisiminimai apie tarpukario Panevėžį ir jame gyvenusius žmones. Publikuojamų atsiminimų rankraščiai ir nuotraukos saugomi Apskrities bibliotekos rinkiniuose.

Krašto ir kraštotyros dokumentų fondas. Tęstas publikuoto krašto dokumentų kolekcijos rinkimas, jos prieigos per atvirosius fondus organizavimas, informacijos apie sukauptą spausdintą paveldą sklaida per portalą „Panevėžio kraštas virtualiai“, Publikacijų apie Panevėžio kraštą bibliografinės duomenų bazės kūrimas, dalyvavimas Nacionalinės bibliografijos duomenų banko kūrime. Vartotojų patogumui kraštotyros fondas kaupiamas visoje Apskrities bibliotekoje, t.y. šiam fondui priklausančių leidinių yra skirtingų skyrių fonduose. Vientisas kraštotyros dokumentų fondas suformuotas elektroniniame kataloge, jo dalyje – Panevėžio krašto fondas. 2019 m. šį fondą sudarė per 4 500 leidinių.

2019 m. kraštotyros fondui gauta 234 vnt. naujų leidinių. Fondas papildytas vertingais istorijos, krašto kultūros, meno, grožinės literatūros leidiniais. Prenumeruoti 3 pavadinimų Panevėžio miesto ir regiono laikraščiai – „Sekundė“, „Panevėžio balsas“ ir „Panevėžio kraštas“. Komplektuoti Panevėžio įstaigų ir organizacijų periodiniai leidiniai: vietos bendruomenių laikraščiai „Pajstrietis“, Velžio bendruomenės leidinys „Velžio balselis“, Panevėžio Kristaus Karaliaus katedros leidinys „Katedros naujienos“ ir kt.

Krašto periodiniai leidiniai papildę Apskrities bibliotekos fondus 2019 m.

Vertingi krašto leidiniai papildę Apskrities bibliotekos fondus 2019 m.

Gauti 27 leidiniai, kurių buvo ieškoma, siekiant panaikinti fonde atsiradusias komplektavimo spragas.

Paminėtini šie:

Mes – Viliaus kupiškėnai (Utena, 2018);

Rokiškio Juozo Tumo-Vaižganto gimnazijai – 100 (Vilnius, 2018);

Jutkonys ir jutkonienčiai: Kupiškio kraštas (Vilnius, 2018);

Saločiai – 500 (Vilnius, 2014);

Žmonės ir likimai: 1941 metų sukilimo 75-osioms metinėms: [konferencijos medžiaga, 2016, Obeliai] (Utena, Rokiškis, 2017);

1863–1864 m. sukilimo keliu po Šiaurės Rytų Aukštaitiją [katalogas] (Kupiškis, 2013).

2. Skaitymo skatinimo veiklos

Skaitymas skatintas organizuojant skaitymo skatinimo iniciatyvas, naujų leidinių pristatymus, fondo populiarinimui skirtas temines parodas, teikiant konsultacijas dokumentų paieškos klausimais. Ataskaitiniais metais Apskrities bibliotekos vartotojams išduota beveik 300 tūkst. dokumentų, kurių 65 proc. buvo paskolinta naudojimui namuose.

2019 m. Apskrities biblioteka organizavo 374 kultūros ir informacinius renginius (iš jų 96 dokumentų, profesionalaus meno ir kitas parodas), kuriuose apsilankė beveik 31 tūkst. lankytojų.

Skaitymas skatintas ir teigiamas požiūris į skaitymo naudą formuotas įvairiomis priemonėmis.

Paminėtini šie įvykiai:

- Apskrities bibliotekos įsteigta literatūrinė Kazimiero Barėno premija apdovanota Vaiva Rykštaitė, gyvenanti Havajuose. Ji tapo 2018 m. premijos laureate už romaną „Trisdešimt“.
- Projektas „Literatūros ir kino dienos X“ kvietė lankytojus į susitikimus su žymiais kultūros atstovais ir atlikėjais. Surengta 30 Nacionalinės premijos laureatų kūrybos populiarinimo renginių.
- „Jaunųjų kūrėjų almanacho 2018“ sutiktuvs ir „Sidabrinio Nevėžio“ statulėlių įteikimo Metų literatui ir Metų iliustruotojui ceremonija. Tai labai svarbus renginys, ugdantis ne tik skaitytojų, bet ir būsimųjų rašytojų bei dailininkų kartą.
- Tradicinis Lietuvos moksleivių dainuojamosios poezijos festivalis „Mano senas drauge“, skirtas Elenai Mezginaitei atminti.

K. Barėno literatūrinės premijos laureatė – Vaiva Rykštaitė

Literatūrinės premijos renginio akimirka

- 55-asis tarptautinis festivalis „Poezijos pavasaris 2019“.

- „Hario Poterio naktis bibliotekoje“ – kūrybiškumo, skaitymo skatinimo projektas, kurio didžiąją dalį veiklų sudarė kūrybiniai, edukaciniai užsiėmimai jaunimui. Tradicija tampanti Hario Poterio nakties projektas kasmet įgyja vis didesnę mastą ir reikšmę jaunimo kultūriname gyvenime.

„Hario Poterio nakties bibliotekoje“ organizatoriai – Apskrities bibliotekos darbuotojai ir savanoriai

Nacionalinės bibliotekų savaitės atidarymo šventės metu lankytojai siunčia atvirlaiškius bičiuliams

- Apskrities bibliotekoje sėkmingai veikia knygų klubai. Intensyviai plėtota klubinė veikla, įkurti net 3 nauji knygų klubai (vaikams ir jaunimui). *Jaunimo knygų klubas* (Atvira jaunimo erdvė) – kas mėnesiniai 14-29 metų jaunimo susitikimai, jų metų aptariamos skaitytos knygos, vyksta susitikimai su jaunosios kartos rašytojais. *Skaitytojų klubas* (Vaikų literatūros skyriuje) – vaikai skaito knygas, renka taškus ir juos iškeičia į vertingus prizus. *Knygų graužikai* – 12-15 metų paaugliams skirtas knygų klubas, kurio metu vyksta reguliarūs susitikimai ir skaitytų knygų aptarimai.

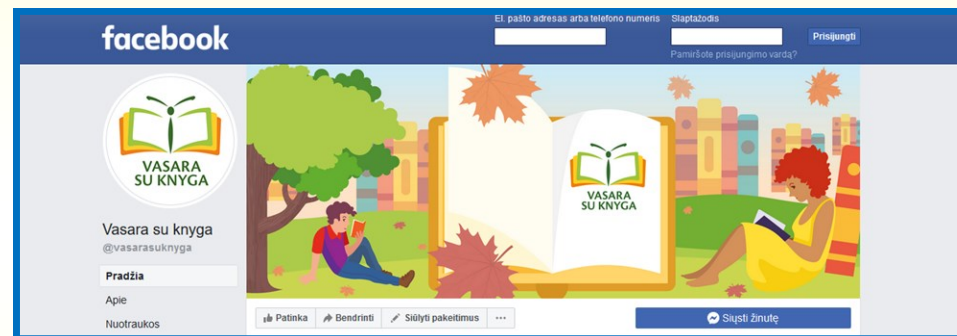

- Tinklaraštyje „Geros knygos“ paskelbti 30 informacinių įrašų, supažindinančių skaitytojus su naujausiomis knygomis ir jų žanrais, skaitomiausių knygų sąrašais.
- Dalyvauta akcijoje „Metų knygų rinkimai“, kurią vainikavo Apskrities bibliotekos Vaikų literatūros skyriaus kompleksinis renginys, apimantis teatralizuotus vaidinimus, parodas ir diskusijas.

Metų knygos rinkimų šventės dalyviai

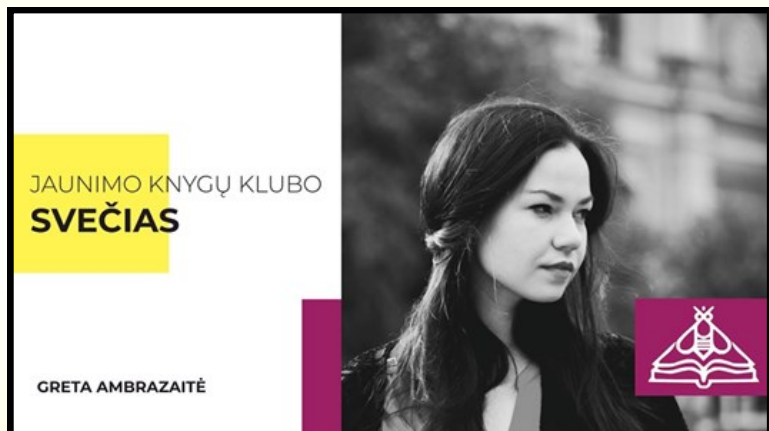
- Nacionalinės bibliotekų savaitės atidarymo šventės metu lankytojus pasitiko instrumentinės saksofono muzikos garsai ir kitos staigmenos. Skaitytojai buvo kviečiami išbandyti interaktyvų žaidimą Panevėžio krašto pažinimui. Apskrities biblioteka pateikė visą pluoštą bibliotekos veiklas atspindinčių atvirlaiškių-rekomendacijų ir kvietė lankytojus nemokamai išsiųsti labiausiai patikusį atvirlaiškį bičiuliui.
- Prisijungta prie Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos rengiamos iniciatyvos „Atverk duris vasarai“. Apskrities biblioteka vasaros atostogų metu kvietė vaikus į įdomias ir įvairiapuses edukacines veiklas.
- 2019 m. Lietuvos apskričių viešųjų bibliotekų organizuoto „Skaitymo iššūkio“ rezultatai pranoko visus lūkesčius. Į vasaros poryčių nuotykį ryžosi leisti net 16 390 dalyvių (beveik du kartus daugiau nei 2018 m.), o jį įveikė tris kartus daugiau skaitytojų nei praėjusiais metais. Per tris mėnesius buvo perskaityta net 74 100 knygų. Pagrindiniai „Skaitymo iššūkio“ dalyviai yra vaikai ir jaunimas iki 19 metų (51,1 proc.), tačiau kitą dalį sudaro skaitytojai nuo 31 metų, kurie taip pat noriai dalyvauja šioje vasaros pramogoje. Apskrities biblioteka sėkmingai koordinavo „Skaitymo iššūkio“ veiklas Panevėžio regione.

Gerinti informacinių ir kultūros paslaugų kokybę:

1. Mokymasis visą gyvenimą

Įgyvendinta projektinė veikla, organizuoti tradiciniai kasmetiniai renginiai, susitikimai su žinomais Lietuvos veikėjais, jubiliejiniai renginiai, koncertai, įvairios šviečiamosios paskaitos, konferencijos, festivaliai, literatūriniai vakarai, naujų knygų pristatymai, profesionalaus meno, virtualios ir kitos parodos. Ypatingas dėmesys skirtas Pasaulio lietuvių metų minėjimo renginiams. Plėtotą pomėgių klubų veikla. Įkurtas vienas naujas pomėgių klubas, skirtas jaunoms šeimoms, ir 3 knygų klubai vaikams ir jaunimui.

2019 m. Apskrities biblioteka pateikė 35 projektų paraiškas finansavimui gauti, kurių dalis skirta tarptautinių veiklų įgyvendinimui. Projektinio finansavimo rezultatyvumas ataskaitiniais metais augo net 24 procentais. Finansuotos 24 projektų paraiškos iš 35.

Ataskaitiniais metais Apskrities biblioteka įgyvendino 18 projektų, kurių veiklos susijusios su Panevėžio regiono bibliotekų įvairaus amžiaus ir socialinių grupių lankytojų skaitymo skatinimu, socializacija ir kultūriniu ugdymu, Panevėžio krašto kultūros paveldo ir istorijos pažinimu, patriotinės ir pilietinės savimonės stiprinimu, naujų fizinių ir virtualių inovatyvių paslaugų ir produktų kūrimu, aukštos kultūrinės ir mokslinės vertės renginių Apskrities bibliotekoje ir Panevėžio regiono bibliotekose organizavimu, leidyba, moksleivių vasaros užimtumo organizavimu, edukacinių programų kurimu, bibliotekų specialistų kvalifikacijos kėlimo renginių organizavimu, bibliotekininko prestižo kėlimu visuomenėje. Įgyvendinant šias veiklas, pasitelktas aktyvus bendradarbiavimas su kultūros, švietimo ir mokslo įstaigomis, nevyriausybinėmis ar verslo organizacijomis. Su partneriais įgyvendintos 132 iniciatyvos.

Apskrities biblioteka 2019 m. pravedė 419 edukacinių užsiėmimų, 265 ekskursijas. Šiose veiklose dalyvavo per 9000 tūkst. įvairaus amžiaus ir visuomenės grupių asmenų.

Užtikrintas skaitmeninio raštingumo mokymų gyventojams tęstinumas ir organizuoti kiti mokymai, siekiant didinti gyventojų mokymosi visą gyvenimą motyvaciją. Teiktos virtualaus mokymosi paslaugos, visuomenei pasiūlyta naujų programų. Parengti nauji edukaciniai užsiėmimai, skirti krašto ir istorijos pažinimui, pilietiškumo ir kritinio mąstymo, emocinio intelekto ir savęs pažinimo ugdymui.

Gyventojų ir vartotojų mokymas:

Vartotojų mokymams naudotis įvairiais informacijos paieškos būdais, dokumentų fondais, technine įranga, paslaugomis skirta 1211 valandų. Pasitelkiant informacinių leidinių fondą, elektroninį katalogą, duomenų bazines, interneto išteklius, teminius bibliografinius sąrašus iš fondų ir kitas priemones, atsakyta į 39455 informacines užklausas.

Senjorai tobulina kompiuterinio raštingumo įgūdžius

Mokymasi visą gyvenimą skatinančios programos:

Skaitmeninio raštingumo mokymai. Organizuoti grupiniai ir individualūs mokymai gyventojams, kurių metu buvo mokomasi bendrųjų darbo su stacionariais ir planšetiniais kompiuteriais įgūdžių, susipažįstama su informacijos paieškos internete specifika, mokomasi dirbti su populiariausiomis kompiuterinėmis programomis. 2019 m. organizuoti 1039 skaitmeninio ir medijų, informacinio raštingumo mokymai, kuriuose įgūdžius tobulino 1322 asmenys. Pagrindinės skaitmeninio raštingumo gebėjimus ugdančios mokymosi programos: „Išmokime dirbti kompiuteriu“, „Dokumentų redagavimas MS WORD programa“, „Vaizdaus turinio kūrimas su atviro kodo programa Openshot video redaktoriumi“, „Pažintis su elektronine knyga“, „Prezentacija kitaip: įtaigus informacijos pateikimas“.

Sėkmingai prisidėta organizuojant projekto „Prisijungusi Lietuva“ veiklas, kurių tikslas – padėti gyventojams efektyviai, saugiai ir atsakingai naudotis internetu ir išmaniosiomis technologijomis. Apskrities bibliotekos specialistai, palaikydami šią iniciatyvą, vedė mokymus skirtingo amžiaus gyventojų grupėms.

Vartotojams sudarytos galimybės gilinti žinias pagal Apskrities bibliotekos darbuotojų parengtas mokymų programas (11 programų). Parengta nauja mokymų programa „Kaip dirbti su nuotraukų peržiūros ir korekcijos programa IrfanView“, kuri sudaro skirta savarankiškam nuotoliniam mokymuisi.

Edukacinių užsiėmimų organizavimas. Edukaciniai užsiėmimai – viena populiariausių Apskrities bibliotekos teikiamų paslaugų. Šios veiklos organizuotos įgyvendinant projektinę veiklą, bendradarbiaujant su švietimo įstaigomis ir atliepiant visuomenei aktualias temas. 2019 m. parengta 13 naujų edukacinių užsiėmimų temų, kurios skirtos krašto ir istorijos pažinimui, pilietiškumo ir kritinio mąstymo, emocinio intelekto ir savęs pažinimo ugdymui. Edukacinių užsiėmimų paslauga visuomenei viešinta ne tik Apskrities bibliotekos interneto svetainėje, socialiniuose tinkluose, bet pristatyta ir Panevėžio miesto erdvėse, „Vasaros knygų fiestos“ metu, parodoje „EXPO Aukštaitija 2019“, 20-oje Vilniaus knygų mugėje ir kongrese IFLA 2019 (Atėnuose). Apskrities biblioteka dalyvauja Kultūros paso programoje.

Ataskaitiniais metais organizuota 21 proc. edukacinių užsiėmimų daugiau nei 2018 m., viso net 419. Pasiūlytas edukacines veiklas išbandė 6390 dalyvių.

Didžiausio susidomėjimo sulaukė priešmokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikams skirti edukaciniai užsiėmimai. Daug lankytojų sulaukė nauja sensorinė „Pojučių erdvė“. Joje sumontuota sensorinė įranga, pritaikyta darbui su vaikais ir suaugusiais, turinčiais specialiųjų poreikių. Darbui su lankytojų grupėmis „Pojučių erdvėje“ sukurtos dvi edukacinės programos „Spalvų pasakaitės“ ir „Mes ir mūsų pojučiai“.

Kitos kultūrinės programos ir priemonės:

- *Tradicinės kasmetinės gėlių – tulpių ir kardelių (gladiolus) parodos.*
- *Renginys „Muziejų naktis bibliotekoje“.* Renginio lankytojų laukė įvairūs susitikimai, įdomūs pokalbiai, edukacijos ir daug kitų užsiėmimų. Vyko susitikimas su kraštiečiu muzikos kūrėju ir prodiuseriu Leonu Somovu, kūrybinio rašymo dirbtuvės vedė iš Australijos grįžusi rašytoja Sandra Bernotaitė, poezijos – poetė Elvyra Pažemekaitė. Psichologė, meno terapijos specialistė Justina Gervytė vedė kūrybiškumo ugdymo užsiėmimą. Veikė skaityklėlė mažiesiems „Pasakaitė prieš miegą“, organizuotos kūrybinės dirbtuvės „Šiaudelių dekoravimas“ ir animatorių pramogos vaikams. Suaugusieji dalyvavo edukacijose „Simono Daukanto būdas“ ir „Tarpukario muzika“, fotosesijoje prie tulpių parodos, klausėsi vinilinių plokštelių.

Tarptautinės muziejų nakties veiklos Apskrities bibliotekoje

Susitikimo su Leonu Somovu akimirka

- Panevėžio miesto savivaldybės finansuotas *projektas „Hario Poterio naktis bibliotekoje“*. Įvairiose bibliotekos vietose vyko stalo žaidimai, Hario Poterio filmų seansai, orientacinės „Aukso šmaukšto paieškos“, susitikimas su knygos „Selfų slėnis“ autore Monika Budinaite, skambėjo „Afrikos būgnai“, Ragana Dalia atskleidė, ką reikia žinoti apie magiškus ritualus ir išsamiai papasakojo apie numerologiją, „Panevezys Collective“ mokė lino raižinio magijos.

XI-oji tradicinė Kardelių paroda

- *12-oji konferencija, skirta Juodojo kaspino ir Baltijos kelio dienai*, „Išgyvenimo taktika. Pasiitraukti? Priešintis? Pristatyti?“, kurios pagrindinė tema – Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 30-metis.

Konferencijos dalyvius sveikina projekto vadovas Arnoldas Simėnas

- *Pasaulio lietuvių metams skirti kultūriniai renginiai ir parodos.* Įgyvendintas Lietuvos kultūros tarybos ir Panevėžio miesto savivaldybės finansuotas projektas „Maža žemėlapyje, didi pasaulyje“. Šio projekto metu suorganizuota 18 kokybiškų, aukštos meninės vertės renginių ir parodų, skirtų Pasaulio lietuvių metams paminėti. Bendradarbiaujant su Nacionaliniu M. K. Čiurlionio dailės muziejumi organizuotas parodų ciklas „Lietuvių išeivijos dailė“. Apskrities bibliotekos lankytojai susipažino su Vytauto Osvaldo Virkau (JAV/Lietuva) tapyba, Prano Lapės (JAV/Lietuva) tapyba ir grafika, Vytauto Igno-Ignatavičiaus (JAV/Lietuva) darbais. Galėjo pasigėrėti žymaus JAV lietuvių Adomo Galdiko tapyba, Stasio Povilaičio fotografijų paroda „Stasys apie Stasį“, skirta Lenkijoje gyvenančio žymaus menininko Stasio Eidrigevičiaus 70-mečiui. Parengta ir virtuali paroda „Stasys apie STASĮ“, kuri visuomenei pristatyta portale „Panevėžio kraštas virtualiai“. Visuomenei pristatyta leidinių paroda „Veidu į Lietuvą: egzilio patirtys ir tapatybė“.

Fotografas Stasys Povilaitis pristato savo fotografijas parodos atidarymo metu

Projekto „Literatūros ir kino dienos bibliotekoje X“ renginys, skirtas teatro legendai Donatui Banioniui atminti. Dalyvavo aktoriaus sūnus režisierius Raimundas Banionis (antras iš kairės), J. Miltinio dramos teatro aktoriai

- *Projektas „Literatūros ir kino dienos bibliotekoje X“* Apskrities bibliotekos lankytojus kvietė susipažinti su Valstybės kultūros ir meno premijų laureatais. Vasaros metu vyko 13 projekto ciklo „Literatūros ir kino ketvirtadieniai“ renginių – dokumentinių filmų peržiūrų ir diskusijų.
- *Jubiliejiniai renginiai ir atminimo vakarai, skirti reikšmingoms asmenybėms paminėti:* Juozui Tumui-Vaižgantui, Alfonsui Nykai-Niliūnui, Jonui Strielkūnui, Romualdai Granauskui, Valdemarui Kukului, Jonui Stasiūnui, Jonui Mekui.

- *Vyko 28 knygų pristatymai,* kurių įsimintiniausi Andželikos ir Rimvydo Laužikų „Lietuvos gospadinė“, Aldonos Ru-seckaitės „Batai pilni vinių: romanas apie Salomėją Nėrį“, istoriko Algimanto Bučo „Lietuvių karaliai ir Lietuvos karalystė de facto ir de jure viduramžių Europoje“, Agnės Žagrakalytės poezijos rinktinė „Bu bui tis“, Jaroslavo Melniko „Adata“, Rimanto Vanago „Avižienio algoritmai ir kiti neramūs ritmai“, Selemono Paltanavičiaus „Dniepru per Ukrainą“.

Andželika ir Rimvydas Laužikai (iš kairės). Knygos „Lietuvos gospadinė“ pristatymo renginį vedė Greta Kėvelaitienė

Veržlaus Pauliaus Anderssono rečitalio akimirkos

- *Koncertus*, kurių buvo net 11: vyko Lietuvos muzikos ir teatro akademijos studentės Julijos Bagdonavičiūtės (fortepijonas), fortepijono virtuozų Roko Valuntonio (Jungtinė Karalystė /Lietuva), Pauliaus Anderssono (Vokietija/ Lietuva) ir Mildos Daunoraitės (Jungtinė Karalystė/Lietuva) koncertai. Visuomenę džiugino Panevėžio Vytauto Mikalausko menų gimnazijos mokinių koncertai: „Pavasario šypsena“, „Muzikinė dovana“ ir solinis mokinės Rugilės Lapkauskaitės (smuikas) koncertas. Mamų klubas organizavo koncertus mažiesiems „Klasika smalsučiams“.
- *Meno ir dokumentų parodos*, kurių 15 profesionalaus meno, 10 Panevėžio dailės mokyklos mokinių kūrybos, 20 miesto mokyklų moksleivių darbų, 5 standinės plakatų ir spaudinių ir kt. Paminėtinos tarptautinės parodos, kurių atidarymuose dalyvavo Čekijos, Švedijos, Kroatijos ambasadoriai – knygos meno paroda „Gražiausios Čekijos knygos“, kurioje dalyvavo ir knygų iliustratorė, grafikė Sigutė Chlebinskaitė; plakatų paroda „Priimame iššūkį: Švedija ir Darna Vystymosi Darbotvarkė 2030“; Kroatijos Respublikos ambasados parengta paroda „Kroatijos glagolica“. Įspūdinga buvo Andre Perlsteino fotografijų paroda „8-asis dešimtmetis kino ekrane“, organizuota kartu su Prancūzų institutu Lietuvoje.

- *Organizuoti renginiai bendradarbiaujant su* ambasadomis, mokslo įstaigomis, Panevėžio miesto savivaldybe ir jai pavaldžiomis įstaigomis, muziejais, menininkais, privačiais kolekcininkais ir jaunaisiais menininkais mėgėjais.

- *Lietuvos istorijos instituto diena*, kurios metu buvo pristatytas „Kunigo Antano Pauliuko 1918 – 1941 m. rašyto dienoraščio II tomas (1926 – 1934 m.)“. Renginyje dalyvavo Lietuvos istorijos instituto bendradarbiai: dr. Dangiras Mačiulis, dr. Zita Medišauskienė, dr. Gintautas Sliesoriūnas.

- *Pirmą kartą iš Apskrities bibliotekos vyko tiesioginė LRT Klasika radijo laidos „Pakeliui su klasika“ transliacija*. Jos metu diskusijoje „Ambicingiausia sovietmečio opera ir psichologinis trileris Prūsijos Lietuvoje“ apie Eduardo Balsio operą „Klionė į Tilžę“ dalyvavo LRT muzikologė Jūratė Katinaitytė, Klaipėdos universiteto istorikė dr. Silva Pocyte, LRT kultūros žurnalistė Gerūta Griniūtė.

- *Vyko Europos komisijos komunikacijos kampanijos „ES drauge saugiau“ projektinis renginys „Saugus verslas ir užtikrinta sąžininga konkurencija“*. Jame dalyvavo Europos komisijos atstovybės Lietuvoje vadovas Arnoldas Pranckevičius, Konkurencijos tarybos Teisės ir konkurencijos politikos grupės vyr. specialistė Agnė Lukoševičiūtė, Panevėžio verslininkai Robertas Pretkelis ir Miglė Gruzdenė.

Iš kairės: A. Lukoševičiūtė, A. Pranckevičius, R. Pretkelis ir M. Gruzdenė

2. Savanoriška veikla

Jaunimui pasiūlyta dalyvauti savanoriškoje veikloje įgyvendinant projektą „Atrask save“, bendradarbiaujant su „Jaunimo savanoriška tarnyba“ ar pasirašant dvišales sutartis su Apskrities biblioteka. Įgyvendintas projektas „Įgūdžių laboratorija: Panevėžio miesto jaunimo kompetencijų stiprinimas“, kurio metu pasirašytos net 22 savanoriškos veiklos sutartys. Itin sėkmingai veiklą tęsė Apskrities bibliotekoje ilgus metus veikiantis mokinių savanorių klubas „Darbščiosios bitelės“.

Pasitelkus šias priemones ir aktyviai viešinant savanoriškos veiklos naudą 2019 m., Apskrities bibliotekoje įvairias veiklas vykdė 65 savanoriai. Savanoriai reikšmingai prisidėjo prie edukacinės veiklos praturtinimo, vaikų vasaros užimtumo didinimo, patrauklaus Apskrities bibliotekos įvaizdžio formavimo, mokinių lyderystės ugdymo.

Vilniaus universiteto Kauno fakulteto studentė, studijuojanti lietuvių filologiją ir reklamą, Joana Lapinskaitė. Ji vasaros atostogų metu atliko trijų savaitių trukmės savanorišką praktiką Apskrities bibliotekoje

3. Informacinės ir edukacinės programos socialiai pažeidžiamoms visuomenės grupėms

Senjorai terapiniame užsiėmime „Maudynės gonge“

Senjorai dalyvauja edukaciniame-terapiniame užsiėmime „Neuroedukacija – pokytis, galimybė padėti sau ir kitam. Žinutė iš pasąmonės“

Minint Tarptautinę tolerancijos dieną tęstas bendradarbiavimas su „Šviesos“ specialiojo ugdymo centru. Organizuota edukacinė pamoka „Knygų architektūra“ – snaigių architektūrinės kompozicijos ir diskusija „Ar DI (dirbtinis intelektas) taps žmonijos švyturiais?“.

Vyresniojo amžiaus žmonėms ir neįgaliesiems. Plėtotos paslaugos ir jų prieinamumas negalią turintiems gyventojams. Suformuota kilnojama ir lengvai integruojama „Pojūčių erdvė“. Ji sudarė galimybes teikti naujas paslaugas Panevėžio ir Utenos apskričių gyventojams Panevėžio regiono bibliotekose. Organizuotas fotografijų konkursas „Akimirkos su knyga“, siekiant paskatinti negalią turinčius asmenis dalyvauti kultūroje, ugdyti kūrybingumą. Organizuoti 3 neįgaliųjų kūrybos pristatymo renginiai Panevėžio regiono bibliotekose ir Apskrities bibliotekoje. Pritaikius universalios dizaino principus įrengtas, visiems vienodai patogus, o ypač žmonėms su negalia pritaikytas įėjimas – sudarytos sąlygos savarankiškai patekti į Apskrities bibliotekos patalpas. Itin populiari Apskrities bibliotekoje esanti „Pojūčių erdvė“ ir joje vedami edukaciniai užsiėmimai asmenims su negalia.

Bendradarbiaujant su asociacija „Bibliotekininkų klubas“ įgyvendintas projektas „Panevėžio miesto senjorų gyvenimo kokybės ir pozityvaus mąstymo gerinimas“. Įgyvendinant projektą organizuotos 8 veiklos, kuriose dalyvavo senjorai. Vyko paskaitos, edukaciniai kūrybiniai ir terapiniai užsiėmimai, šachmatų turnyras ir išvyka į Latviją su edukacine programa. Ataskaitiniais metais įgyvendinant įvairias veiklas, vyresnio amžiaus ir įvairias negalias turintiems asmenims pasiūlyti 58 edukaciniai užsiėmimai, kuriuose dalyvavo 794 asmenys.

Tolerancijos dienos renginys Vaikų literatūros skyriuje

Fotografijų konkurso „Akimirkos su knyga“ nugalėtojų ir dalyvių apdovanojimas Panevėžio jaunuolių dienos centre

„Veiksmo savaitėje BE PATYČIŲ 2019“ renginio akimirkos

Aštuntą kartą dalyvauta nacionalinėje „Veiksmo savaitėje BE PATYČIŲ 2019“. Organizuota prevencinė patyčių edukacija „Bebro teismas“.

Vaikams ir jaunimui. Apskritis biblioteka 2019 m. organizavo 450 veiklų (320 edukacijų ir 139 kultūrinių, informacinių renginių) vaikams ir jaunimui. Vaikų literatūros skyriuje įgyvendinant projektinę veiklą ir organizuojant vasaros užimtumo veiklas, pasiūlyta įvairių ir originalių veiklų vaikams. Įgyvendintas projektas „Stalo žaidimo „Kelionė į devintą stotį“ kūrimas“, skirtas Pasaulio lietuvių metams paminėti. Projekto veiklos ir sukurtas žaidimo turinys supažindino vaikus su iš Panevėžio regiono kilusiais išeivijos rašytojais, jų kūryba. Pasitelktos įvairios edukacinės veiklos praturtino vaikų vaizduotę ir suteikė daug žinių.

Vaikų literatūros skyriaus darbuotojai dovanoja pirmąsias knygas naujai Knygų lentynai autobusų stotyje

Dalyvauta Nacionalinės socialinio saugumo kampanijos „Už saugią Lietuvą“ veiklose. Minint Pasaulio lietuvių metus, vaikams pristatyta paroda „Pasaulio lietuvių rašytojai vaikams“. Vyko ŽODŽIŲ labdaros akcija, skirta praturtinti lietuvių kalbą ir paminėti Lietuvių kalbos dienas. Prisidėta prie gražios iniciatyvos Panevėžio autobusų stotyje atidaryti Knygų mainų lentyną.

Projekto „Kelionė į devintą stotį“ edukacija Panevėžio aeroklube

Įgyvendinant Europos socialinio fondo agentūros (ESFA) projektą „Įgūdžių laboratorija: Panevėžio miesto jaunimo kompetencijų stiprinimas“, 2019 m. įkurta Virtualios grafikos studija, skirta 14-29 m. jaunimui. Joje lankytojai turi galimybę lavinti savo kompiuterinio raštingumo, grafinio dizaino įgūdžius, naudodami grafines planšetes, mokytis maketavimo ir fotografavimo ir darbo su virtualios realybės programomis. Atvira jaunimo erdvė perkelta į Apskritis bibliotekos centrinę pastatą ir papildyta naujomis laisvalaikio leidimo paslaugomis jaunimui. Jaunimas turėjo galimybę gauti psichologines ir kitokias konsultacijas iš erdvėje dirbančių specialistų, lavinti darbo rinkai reikalingus įgūdžius savanoriaujant. Buvo organizuojamos įvairios jaunimo poreikius atitinkančios ar jaunimo inicijuotos veiklos, ugdomas kritinis požiūris diskusijų ir prevencinių renginių metu, vedamos edukacijos, literatūriniai protmūšiai, Jaunimo knygų klubo susitikimai ir kt. Šioje erdvėje jaunimas taip pat galėjo susipažinti su Apskritis bibliotekoje saugomais fondais (vinilinių plokštelių, natų, muzikos ir kino filmų), organizuojant filmų peržiūras, vinilinių plokštelių sesijas, skambinant pianinu, sintetizatoriumi, gitara. Organizautos jaunimo meno parodos.

7-ojo Atviros jaunimo erdvės gimtadienio šventės akimirka

Jaunimo knygų klubo susitikimas su M. P. E. Martynenko

„Sidabrinio Nevėžio“ statulėlių įteikimo Metų literatūrai ir Metų iliustruotojui ceremonijos svečiai ir prizininkai

Vyko šeštojo „Jaunųjų kūrėjų almanacho 2018“ sutiktuvės, apdovanojimų ir „Sidabrinio Nevėžio“ statulėlių įteikimo Metų literatūrai ir Metų iliustruotojui ceremonija. Metų literate išrinkta Kazimiero Paltaroko gimnazijos moksleivė Viltė Zaveckaitė. Metų iliustruotojos apdovanojimą pelnė Panevėžio dailės mokykla mokyklos mokinė Austėja Gluškaitė.

4. Fondų apskaita, priežiūra, apsauga ir integravimas į tarptautinius tinklus

Sudaryta prieiga prie Apskrities bibliotekos dokumentų fondo. Kurti išsamūs naujų ir rekataloguotų dokumentų bibliografiniai įrašai. 2019 m. sukurti 22987 įrašai (dokumentų ir analizinių), iš viso metų pabaigoje elektroniniame kataloge buvo 583800 įrašai. Šiame kataloge atsispindi apie 99 proc. viso fondo dokumentų. Didelis dėmesys skirtas garso dokumentų, t.y. vinilinių plokštelių rekatalogavimui. Gerinta elektroninio katalogo kokybė, papildant įrašus dokumentų turiniais, priklausomybės ženklais, autografais ir kt. Šiuo metu elektroniniame kataloge yra 18 katalogo dalių (asmenų bibliotekų kolekcijos, organizacijos, dokumentai apie Panevėžio kraštą ir kt.), kurios leidžia vartotojui greičiau ir patogiau rasti reikiamą dokumentą.

Apskrities bibliotekos elektroninio katalogo lokaloje *Publikacijų apie Panevėžio kraštą bibliografinėje duomenų bazėje* 2019 m. sukurti 9635 bibliografiniai įrašai. Ši bazė pasipildė 9,7 proc. naujų įrašų ir metų pabaigoje joje pateikti 132611 bibliografiniai įrašai.

Nuo 2003 m. Apskrities biblioteka dalyvauja *Nacionalinio bibliografijos duomenų banko* kūrimo. 2019 m. kurti analiziniai bibliografiniai įrašai iš Panevėžio miesto periodinių leidinių ir žurnalų, kurie buvo eksportuoti į šį duomenų banką.

Apskrities bibliotekoje atlikti saugomų vertingų knygų restauravimo darbai. Konservuoti dokumentai, naudojant specialias priemones dokumentų susidėvėjimo, sustabdymo ar sulėtinimo tikslais. Restauruoti 103 vertingi dokumentai ir 625 prevenciškai konservuoti siekiant juos apsaugoti.

Knyga prieš restauravimo darbus ir po jų

5. Tarpbibliotekinis abonementas

Apskrities biblioteka atnaujino paslaugų teikimo sutartis su 20 šios paslaugos abonentų. Paslaugomis pasinaudojo 25 viešosios bibliotekos, kurių 15 Panevėžio regiono bibliotekos. Pagal registruotas užklausas kitoms bibliotekoms paruošti ir išsiųsti 643 dokumentai, kurių 635 originalūs dokumentai ir 8 dokumentų kopijos. Siekiant populiarinti tarpbibliotekinio abonemento paslaugą, organizuota dokumentų paroda Pasaulio lietuvių metams paminėti „Veidu į Lietuvą: egzilio patirtys ir tapatybė“.

6. Prieiga prie duomenų bazių

Populiariausias – EBSCOhost duomenų bazių paketas ir visatekstės jo dalys „Academic Search Complete“ ir „MasterFILE Premier“. Taip pat populiarus lietuviška teisinė DB „Infoplex“. Siekiant gerinti duomenų bazių panaudą Apskrities bibliotekoje, Panevėžio kolegijos studentams ir dėstytojams pristatytos su DB susijusios naujovės, o naujai atėję studentai supažindinti su DB galimybėmis. Moksleiviams pristatytos visos prenumeruojamos bei testuojamos DB, pateiktos praktinės užduotys, supažindinta su atvirosios prieigos šaltiniais internete, atkreiptas dėmesys į bibliografines nuorodas, jų rašymą studentų ir moksleivių darbuose. Ekskursijų po Apskrities biblioteką metu visi jų dalyviai buvo supažindinti su DB galimybėmis. Nuolat teikiamos individualios konsultacijos. Informacija apie DB ir kitus elektroninius informacijos šaltinius (atvirosios prieigos šaltiniai, aktualūs informaciniai puslapiai internete, elektroninės knygos) buvo pristatytos Apskrities bibliotekos interneto svetainėje, socialiniuose tinkluose.

2019 m. buvo prenumeruojama 13 duomenų bazių (toliau – DB): bazių paketas „EbscoHost“ ir duomenų bazės „Emerald“, „Naxos Music Library“, „Taylor&Francis“, „Infoplex“ ir „Vyturys“.

7. Inovatyvios paslaugos ir aptarnavimo kokybės tobulinimas

Apskrities biblioteka siekė tobulinti vartotojų aptarnavimo kokybę ir teikiamų paslaugų prieinamumą elektroninėje erdvėje, pasiūlant naujas paslaugas ar produktus, skatinančius skaitymą ir mokymąsi visą gyvenimą:

- Įkurta Virtualios grafikos studija jaunimui nuo 14 iki 29 metų amžiaus. Laisvalaikui ir asmeniniam tobulėjimui skirta erdvė, kurioje galima tobulinti fotografavimo įgūdžius, naudojantis naujausia įranga.
- Parengta 13 naujų edukacinių užsiėmimų, skirtų krašto ir istorijos pažinimui, pilietiškumo ir kritinio mąstymo, emocinio intelekto ir savęs pažinimo ugdymui.
- Parengta 1 kompiuterinė mokymų programa, siekiant visuomenei sudaryti galimybes virtualiai mokytis ir savarankiškai įgyti praktinių nuotraukų redagavimo žinių.

Virtuali grafikos studija jaunimui

- Sukurti 5 virtualūs edukaciniai žaidimai, klausimynai pilietiškumo ugdymui, krašto ir teatrinės kultūros pažinimui: interaktyvus stalo žaidimas „Kelionė į devintą stotį“, interaktyvus edukacinis žaidimas „Juozas Miltonis ir jo teatro ženklai Panevėžyje“, virtualus edukacinis žaidimas Vietovardžių metams „Panevėžio krašto vandens ir žemės vardai“, interaktyvus edukacinis žaidimas kartu su Panevėžio regiono bibliotekomis (Biržų, Kupiškio, Pasvalio ir Rokiškio) „Pažink Panevėžio kraštą“, interaktyvus edukacinis klausimynas „Kaip mūsų protėviai nenaudėlius vadino?“.

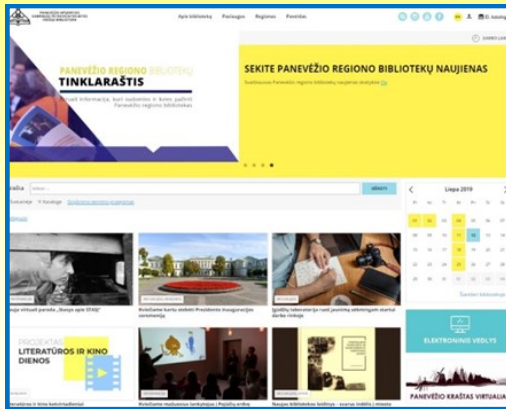
Virtuali galerija „Atminimo ženklai Panevėžyje“ svetainėje „Panevėžio kraštas virtualiai“

- Sukurta virtuali Panevėžyje gyvenusių žymių žmonių įamžinimo vietų (atminimo lentų) galerija „Atminimo ženklai Panevėžyje“. Atminimo ženklų galeriją sudaro trys skyriai: Personalijos, Objektai, Įvykiai. Atminimo lentų aprašuose pateikiami jų pavadinimai, autoriai, sukūrimo metai, literatūra apie jas ir žemėlapiai. Galerijoje – apie 190 nuotraukų.

Apskritis bibliotekos elektroniniai ištekliai internete

- Internetinės svetainės:

Atnaujintas Apskritis bibliotekos pagrindinės interneto svetainės www.pavb.lt vaizdas

* Ataskaitiniais metais iš esmės atnaujinta Apskritis bibliotekos pagrindinė interneto svetainė www.pavb.lt.

* Apskritis biblioteka rengia mokslinės konferencijas, literatūros festivalius, renka ir skaitmenina informaciją. Apskritis biblioteka be savo pagrindinės interneto svetainės www.pavb.lt yra sukūrusi ir administruoja dar 7 subsvetaines, kuriose vartotojų patogumui pateikiama specializuota informacija:

E-vedlys. Svetainėje rasite visą su Apskritis bibliotekos paslaugomis, naujienomis ir įvykiais susijusią informaciją (<https://evedlys.pavb.lt/>).

Geros knygos. Svetainėje apžvelgiamos populiariausios knygos, publikuojami pašnekesiai su rašytojais, dalijamasi mintimis ir rekomendacijomis apie skaitytas knygas (<https://gerosknygos.pavb.lt/>).

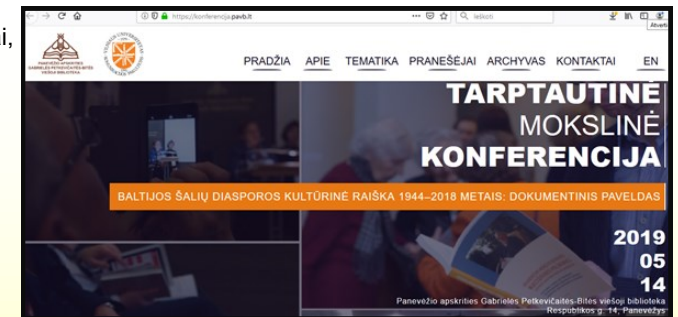

Juozo Miltinio palikimo studijų centras. Svetainėje rasite gausų režisieriaus Juozo Miltinio gyvenimo dokumentų archyvą (<http://www.miltinis.lt/>).

Konferencijos. Svetainėje skelbiamos Apskritis bibliotekos organizuojamų konferencijų naujienos – programa, pranešėjai, pranešimų santraukos (<https://konferencija.pavb.lt/>).

Panevėžio kraštas virtualiai. Svetainėje rasite informaciją apie krašto istoriją ir kultūrą (<http://paneveziokrastas.pavb.lt>).

Panevėžio literatūrinė žiema. Svetainėje skelbiamos festivalio „Panevėžio literatūrinė žiema“ aktualijos (www.plz.lt).

Vaikų literatūros skyrius. Svetainėje skelbiama informacija apie Apskritis bibliotekos Vaikų literatūros skyrių, jo veiklą ir aktualijas (<http://vlc.pavb.lt>).

Apskritis bibliotekos interneto svetainė ir subsvetainės per metus sulaukė per 211 tūkst. virtualių lankytojų.

- **Kitos elektroninės paslaugos:**

- * **Interaktyvios paslaugos – užsakymas, rezervavimas:**

2019 m. 6,5 proc. išaugo vartotojų užsakymų per elektroninį katalogą skaičius ir siekė 6372. Daugelį metų populiariausi savarankiškai užsakomi visuomenės mokslų, grožinės literatūros, vadybos, psichologijos, filosofijos, istorijos temų leidiniai.

Itin ženkliai 17,6 proc. augo rezervuojamų dokumentų skaičius. 2019 m. rezervuoti 15246 egzemplioriai dokumentų. Šis skaičius atspindi egzistuojančias problemas, susijusias su dokumentų komplektavimu. Lėšų stoka nepatenkina naujų dokumentų poreikio, tad vieno pavadinimo dokumento laukia po 20–30 vartotojų.

- * **Savitarna:**

Apskrities bibliotekos viduje vartotojams teikiama dokumentų grąžinimo ir išdavimo savitarnos paslauga, išorėje – tik grąžinimo (DGĮ). Išdavimo paslauga besinaudojančių vartotojų ženkliai mažėjo, jie tesudarė 1 proc. nuo visų Apskrities bibliotekos vartotojų. Tokius pokyčius įtakojo įrangos ir patalpų pertvarka, liko tik 1 savitarnos aparatas. Grąžinimo paslauga besinaudojančių vartotojų skaičius augo nuo 4 proc. iki 26 proc. Darytina prielaida, kad grąžinimo paslauga populiarėja, nes vartotojai taupo savo laiką ir naudodamiesi šia paslauga išvengia laukimo eilėje. DGĮ panauda taip pat augo 6 proc. Manytina, kad tai įtakojo tos pačios priežastys, kaip ir besinaudojančių grąžinimo savitarnos įrenginiu pastato viduje.

2019 m. automatinio informavimo paslaugų panauda nekito ir sudarė 31 proc. Vartotojai, besinaudojantys šia paslauga, prasižėmė 50 tūkst. dokumentų panaudos terminą.

- * **Paslauga „Klausk bibliotekininko“:**

Paslauga „Klausk bibliotekininko“ nėra itin populiari vartotojų tarpe. Tačiau 2019 m. sulaukta 113 vartotojų užklausų, kurių 36 proc. buvo laisvalaikio tema. Pastebima, kad 27 proc. užklausų skirta mokslo ir mokymosi temai. Su darbu susijusios informacijos teirautasi 24 proc. užklausų. Vaikų literatūros skyriaus interneto svetainėje esanti paslauga „Skaitytojai rekomenduoja“ sudaro galimybes vaikams dalintis savo perkaitytų knygų aprašymais ir iliustracijomis.

- * **Tinklaraščiai:**

Sėkmingai plėtotas tinklaraštis „Geros knygos“. Tinklaraštyje buvo pateikiami naujų knygų aprašymai, skaitomiausių knygų sąrašai. Periodiškai skelbti Apskrities bibliotekos specialistų rekomenduojamų knygų sąrašai, literatūros kritikų recenzijos ir kiti su knygų skaitymo kultūra susiję straipsniai.

- * **Socialiniai tinklai:**

Apskrities biblioteka socialiniame tinkle „Facebook“ administravo 4 paskyras: Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka, Vaikų literatūros skyrius/PAVB, Atvira Jaunimo Erdvė Bibliotekoje ir Bitės knygų klubas. Per metus šios paskyros pritraukė per 10 tūkst. sekėjų.

Sėkmingai vystyta komunikacija socialiniame tinkle „Instagram“. Ataskaitiniais metais šiame tinkle buvo dvi Apskrities bibliotekos paskyros PAVB ir AJE, kuriose fiksuota virš 500 sekėjų. Sekėjų skaičius šiame socialiniame tinkle augo net 59 proc.

Apskrities bibliotekos socialiniai tinklai per metus pritraukė beveik 490 tūkst. virtualių lankytojų.

* **Elektroniniai leidiniai:**

- Parengtos 3 naujos virtualios parodos, skirtos reikšmingiems Panevėžio krašto įvykiams, asmenybėms paminėti: „Panevėžio dramos teatro spektakliui „Frankas V“ – 50“, skirta spektaklio pastatymo sukakčiai paminėti, „Stasys apie STASĮ“ – Stasio Povilaičio fotografijų paroda, skirta menininko Stasio Eidrigėvičiaus 70-čiui paminėti, „Jonas Stasiūnas: gyvenimas, įamžintas scenoje“ – Lietuvos operos dainininko Jono Stasiūno 100-osioms gimimo metinėms.

Apskrities bibliotekos fonde saugoma nuotrauka, kurioje užfiksuota scena iš spektaklio „Frankas V“

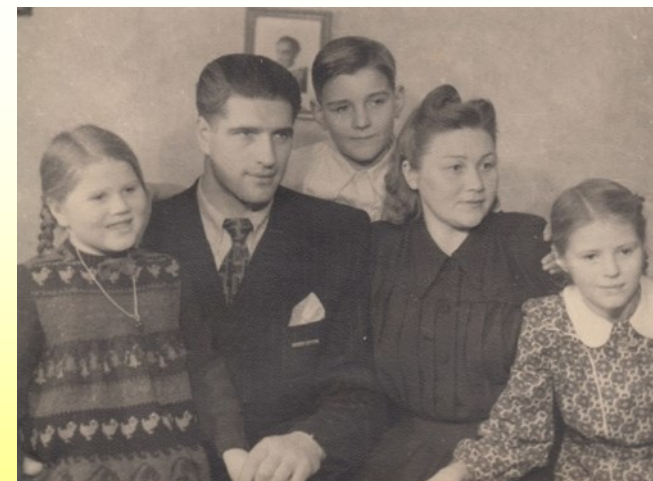

Virtualios parodos apie „Stasys apie Stasį“ iliustracija. Nuotraukoje: Stasys Eidrigėvičius Lepšių kaime, Panevėžio r. 1989 m. Fotogr. S. Povilaitis

- Informacinis biuletenis „Naujienlaiškis“, platintas visiems pageidaujantiems gauti Apskrities bibliotekos naujienų srautą ir naujausią kitos savaitės informaciją apie vykstančius renginius, parodas ir kitas veiklas elektroniniu paštu.
- Informacinis biuletenis „Nauji leidiniai“ nuolat pildytas nauja informacija apie gautus leidinius.

- Pildyti ir atnaujinti elektroniniai nuorodų katalogai: „Panevėžio kraštas internete“ (Panevėžio regiono internetinių svetainių, portalų, tinklalapių nuorodų sąrašas) ir „Panevėžio apskrities kultūros paveldas internete“ (nuorodos į internete publikuotą Panevėžio, krašto kultūros paveldą: Panevėžio apskrities institucijų virtualius paveldo rinkinius, skaitmenines bibliotekas, duomenų bazes, portalus, registrus ir kt.).

- Pildytas elektroninis leidinys „Panevėžio jubiliejinių datų kalendoriai“. Juose vartotojai turi galimybę surasti žymių panevėžiečių trumpus biografinius duomenis. Prie šių kalendorių parengta personalijų rodyklė, palengvinanti asmenų paiešką kalendoriuose.

Virtualios parodos apie Joną Stasiūną iliustracija iš Aušros Stasiūnaitės asmeninio fotografijų archyvo. Fotografijoje: Jonas Stasiūnas su šeima: dukromis Jūrate ir Aldona, sūnumi Juru ir žmona Brone. 1951 m.

8. Atstovavimo ir partnerystės plėtra

2019 m. Apskritis biblioteka bendradarbiavo ir organizavo įvairias veiklas su daugeliu miesto, šalies ir užsienio įstaigų, organizacijų, verslo įmonių. Pasirašytos 8 bendradarbiavimo sutartys, kurios skirtos įgyvendinti bendrus projektus visuomenės informavimo, švietimo, kultūrinio pažinimo srityse, siekiant skatinti regioninės kultūros plėtrą, didinant kultūros prieinamumą visuomenei, organizuoti edukacinius renginius, siekiant šviesti visuomenę apie Artimųjų Rytų regioną, dalintis naudinga informacija kultūrinio švietimo klausimais, prisidėti prie ikimokyklinio vaikų kūrybiškumo ir saviraiškos ugdymo programų plėtojimo, bendradarbiauti įgyvendinant įvairias neformalaus ugdymo veiklas, teikti paslaugas fizinių funkcijų, raidos, regos, kompleksinių sutrikimų ir kitų įgimtų ar įgytų sveikatos sutrikimų bei mokymosi sunkumų turintiems asmenims.

- Ataskaitiniais metais Apskritis biblioteka įgyvendino 2 tarptautinius projektus:

Apskritis bibliotekoje organizuotos XX tarptautinės mokslinės konferencijos pranešėjai ir svečiai

Įgyvendintas Erasmus+ programos Suaugusiųjų švietimo sektoriaus (KA1) projektas „Tarptautinė kvalifikacija novatoriškoms bibliotekų idėjoms/2“, kurio metu surengtas darbo stebėjimo vizitas į Nyderlandų Amsterdamo miesto viešąją biblioteką;

Įgyvendintas projektas, kurio metu organizuota XX tarptautinė mokslinė konferencija „Baltijos šalių diasporos kultūrinė raiška 1944–2018 metais: dokumentinis paveldas“, skirta Pasaulio lietuvių metams. Konferencijoje dalyvavo prelegentai iš Lietuvos, Estijos, Latvijos, svečiai iš Suomijos. Bendradarbiaujant su išeivijos paveldo tyrinėjimų veiklą vykdančiomis mokslo institucijomis konferencijoje perskaityti 25 pranešimai. Parengti, recenzuoti ir atrinkti pranešimų pagrindu parengti straipsniai, kurie sudarys Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto leidžiamo mokslinio žurnalo „Knygotyra“ 2020 metų tomą. Sukurtas praėjusių konferencijų leidinių skaitmeninis archyvas.

- Apskritis bibliotekoje vykstantiems renginiams, akcijoms, paslaugų pristatymui ir kitai informacijai viešinti buvo parengti ir pavišinti 232 informaciniai straipsniai miesto, regiono ir šalies dienraščiuose, interneto portaluose. Dar 408 informaciniai pranešimai pateikti Apskritis bibliotekos pagrindinėje interneto svetainėje.

Tarpukario Panevėžys ir panevėžiečiai amžininkų akimis: atsiminimų rinkinys / sudarytojas, įvado ir komentarų autorius Raimundas Klimavičius (Panevėžys, 2019)

- Apskritis bibliotekos specialistai parengė 7 mokslines ir/ar veiklą prištatančias publikacijas, kurios pavišintos profesiniuose, kultūriniuose ar mokslo leidiniuose.
- Apskritis biblioteka išleido 2 leidinius: „Tarpukario Panevėžys ir panevėžiečiai amžininkų akimis“ ir „Nevėžis : jaunųjų kūrėjų almanachas. 2018“.

Konferencijos akimirka: prof. habil. dr. Domas Kaunas ir doc. dr. Žydronė Kolevinskienė

- Parengti 23 Apskritis bibliotekos ir Panevėžio regiono bibliotekų veiklą reprezentuojantys ar moksliniai pranešimai, kuriuos specialistai pristatė kvalifikacinių renginių metu, kitų organizacijų renginiuose, konferencijose ir kt.
- Apskritis biblioteka dalyvavo tarptautinėse ir regioninėse mugėse, parodose ar pati jas organizavo. Ataskaitiniais metais atstovauta: 20-oje tarptautinėje Vilniaus knygų mugėje „Po 20 metų pristatinėti nebereikia“ (Vilnius), EXPO Aukštaitija 2019 (Panevėžys) mugėje. Organizuota Vasaros knygų fiesta 2019 (Panevėžys).

Apskritis biblioteka 20-oje tarptautinėje Vilniaus knygų mugėje

- Didžiausiame jaunimo susibūrimo Panevėžyje „Jaunimo piknikas, 2019 – ištaškom Panevėžį“ Atvira jaunimo erdvė savo stende pristatė vykdomas veiklas ir kvietė aktyviai laisvalaikį.

- Minint Panevėžio miesto 516-ąjį gimtadienį, kurio tema „Panevėžys juda!“, Apskritis bibliotekos kolektyvas dalyvavo šventinėje eisenoje.

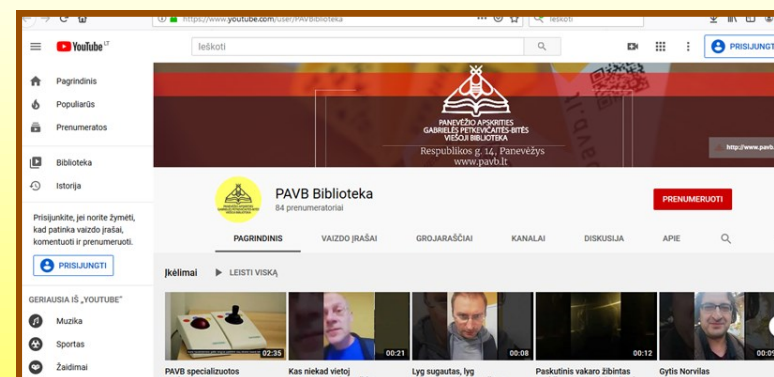

Miesto gimtadienio šventinė eiseną

Darbuotojos parodoje „EXPO Aukštaitija 2019“

- Apskritis biblioteka savo veiklą viešino Lietuvos radijo ir televizijos laidose, radijo stotyje „Pulsas“ ir televizijos reportažų metu. Rengė veiklas pristatančius reprezentacinius ar reklaminius filmukus. Informacija viešinta socialiniuose tinkluose „Facebook“, „Instagram“ ir „Youtube“ kanale.

Apskritis bibliotekos veiklos įvertinimas

Panevėžio kultūros ir meno premija įteikta Apskritis bibliotekos Juozo Miltinio palikimo studijų centro vadovei Angelei Mikelinskaitei, kuri nepailsdama rūpinasi meno, krašto paveldo, švietėjiškų veiklų sklaida, atlieka mokslinius tyrimus, rengia edukacijas.

Panevėžio jaunimo organizacijų sąjungos „Apskritasis stalas“ (PAS) kartu su Panevėžio miesto savivaldybe surengtuose „**Panevėžio jaunimo apdovanojimuose 2019**“ pelnyti net trys apdovanojimai:

Metų projektu ir renginiu tapo „Hario Poterio naktis bibliotekoje“;

Metų jaunimo darbuotojos titulas – Malvinai Zimblienei.

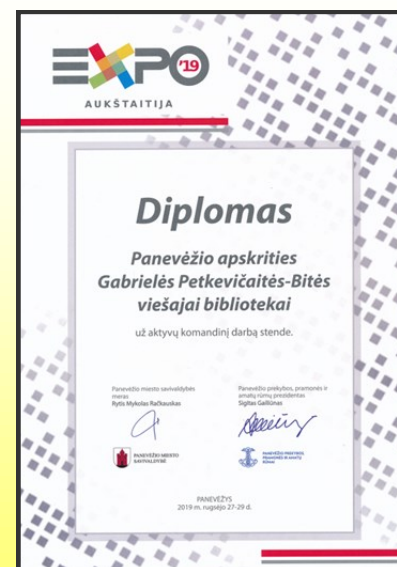
Malvina Zimblienė apdovanojimų metu

A. Mikelinskaitė premijos įteikimo šventės metu

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro padėka Apskritis bibliotekai už aktyvų dalyvavimą iniciatyvoje „Atverk duris vasarai“ ir turiningų veiklų organizavimą vaikų vasaros atostogų metu.

EXPO Aukštaitija diplomas Apskritis bibliotekai – už aktyvų komandinį darbą stende.

9. Bibliotekų specialistų mokymai

Apskrities bibliotekos teritoriją sudaro Panevėžio ir Utenos apskrityse veikiančios Biržų, Kupiškio, Panevėžio, Pasvalio, Rokiškio, Anykščių, Ignalinos, Molėtų, Utenos, Zarasų rajonų savivaldybių ir Panevėžio bei Visagino miestų savivaldybių viešosios bibliotekos ir jų filialai, taip pat šių rajonų mokyklų bibliotekos.

- **Išvykos (51) į Panevėžio regiono bibliotekas, kurių tikslai:**

- * praveisti mokymus ir edukacijas bibliotekų specialistams (19 išvykų);
- * pristatyti sensorinę įrangą ir supažindinti su jos naudojimo galimybėmis (7 išvykos);
- * organizuoti renginius ir juose dalyvauti (Panevėžio teritorinės bibliotekų tarybos posėdis, seminaras specialistams, dirbantiems su vaikais, Zarasų rajono savivaldybės viešoji biblioteka (2 išvykos);
- * surengti išvažiuojamuosius projekto „Literatūros ir kino dienos bibliotekoje, X“ renginius bibliotekose (19 išvykų);
- * surengti mokymus fotografijos tema žmonėms, turintiems negalią. Fotografijos mokymai organizuoti gyvendinant Kultūros ministerijos finansuojamą priemonę „Aprūpinti bibliotekas socialinės bei informacinės atskirties gyventojų grupėms skirta įranga bei priemonėmis“ (4 išvykos).

- **Bibliotekų specialistų mokymai.** Ataskaitiniais metais **Apskrities biblioteka surengė 83 kvalifikacinius renginius**, prisidedančius prie bibliotekininkų žinių, kompetencijų, profesinių, informacinio raštingumo ir bendrųjų socialinių gebėjimų atnaujinimo.

Šiuose renginiuose dalyvavo 892 bibliotekų specialistai iš Apskrities bibliotekos, Panevėžio regiono bibliotekų ir mokyklų bibliotekų.

Apskrities bibliotekos specialistų kompetencijų ugdymas

2019 m. kvalifikaciją kėlė 71 proc. Apskrities bibliotekos darbuotojų. Jie dalyvavo profesinės veiklos sritis apimančiuose kvalifikaciniuose renginiuose, stažuotėse Lietuvoje ir užsienyje.

Dalyvavimas tarptautiniuose profesiniuose renginiuose užsienyje:

85-oje IFLA generalinėje konferencijoje „Biblioteka: dialogas pokyčiams“. Konferencijoje pateiktas stendinis pranešimas „Skaitymo skatinimo programos Lietuvos viešosiose bibliotekose“ (Atėnai, Graikija);

IFLA lydinčioje konferencijoje (Zagrebas, Kroatija);

- **Apskrities bibliotekos specialistai suteikė 232 konsultacijas.** 41 proc. visų konsultacijų Panevėžio regiono bibliotekų specialistams susijusios su bibliografinio įrašo kūrimo, kraštotyros ir rankraščių fondų formavimo ir tvarkymo, dokumentų ir fotografijų atribucijos ir katalogavimo, asmenų bibliotekų tvarkymo, skenavimo ir metaduomenų kūrimo klausimais. Mokyklų bibliotekų specialistai daugiausia konsultuoti dovanojamų/perduodamų leidinių priėmimo, įkainojimo ir apskaitos, parodų ir reginių organizavimo ir knygų klubų įsteigimo klausimais.

Apskrities bibliotekos komanda prie savo stendinio pranešimo IFLA 2019 konferencijoje (iš kairės pirma direktorė Jurgita Bugailiškienė, trečia Vaikų literatūros skyriaus vedėja Greta Kėvelaitienė)

Kvalifikacinės komandiruotės užsienio šalyse (Nyderlandai, Norvegija, Portugalija, Ukraina, Latvija):

Darbo stebėjimo vizitas į Amsterdamo viešąją biblioteką įgyvendinant Apskrities bibliotekos „Erasmus+“ programos finansuojamą projektą „Tarptautinė kvalifikacija novatoriškoms bibliotekų idėjoms 2“ (Amsterdamas, Nyderlandai);

Virginija Švedienė atstovauja Apskrities biblioteką tarptautiniame bibliotekų forumo „Naujoji biblioteka – kiekvieno atsakomybė“

Erasmus+ pažintinis vizitas ir dalyvavimas seminare „Viešosios bibliotekos ir jų vaidmuo bei veikla integracijos/įtraukties srityje“ (Bergen, Norvegija);

Dalyvavimas tarptautinio bendradarbiavimo seminare „Darbo rinkos gairės“. Pristatytos Apskrities bibliotekos parengtos mokymų programos ir Apskrities bibliotekos mokymuisi skirtos erdvės (Hertogenbosas, Nyderlandai);

Tarptautiniai kvalifikaciniai renginiai Lietuvoje:

Tarptautinė mokslinė konferencija „Baltijos šalių diasporos kultūrinė raiška 1944–2018 metais: dokumentinis paveldas“, skirta Pasaulio lietuvių metams;

Tarptautinis seminaras „Paslaugų negalią turintiems asmenims plėtra: sėkmingas bibliotekos ir visuomenės dialogas“;

Tarptautinė konferencija „Bibliotekų galimybės ir potencialas įgyvendinant darnaus vystymosi tikslus“;

Tarptautinė konferencija „Pokyčių evoliucija bibliotekose: (DI) ir (EI)“;

Tarptautinis gerosios patirties sklaidos forumas „Misija (ne)įmanoma: atvira, empatiška ir prieinama biblioteka“;

Tarptautinis seminaras „Nuo ko pradėti: pirmieji žingsniai knygų starto link“;

Tarptautinis Baltijos šalių kontaktų užmezgimo seminaras 2019.

Apskrities bibliotekos specialistai dalyvavo asociacijos „Kūrybinės jungtys“ profesinių kompetencijų tobulinimo programos ir Apskrities bibliotekos projekto „Įgūdžių laboratorija: Panevėžio miesto jaunimo kompetencijų stiprinimas“ mokymuose „Mes ir kiti: pažinti save, kolegą ir klientą, mokytis kartu būti ir kurti“.

Dalyvavimas tarptautiniame bibliotekų forumo „Naujoji biblioteka – kiekvieno atsakomybė“ (Lvovas, Ukraina);

Dalyvavimas asociacijos Europeana metinėje konferencijoje „Stiprinkime bendruomenę“ (Lisabona, Portugalija).

Darbo stebėjimo vizitas į Amsterdamo viešąją biblioteką

Tarptautinio seminaro „Paslaugų negalią turintiems asmenims plėtra: sėkmingas bibliotekos ir visuomenės dialogas“ prelegentai ir organizatoriai

Apskrities bibliotekos specialistai projekto „Įgūdžių laboratorija: Panevėžio miesto jaunimo kompetencijų stiprinimas“ mokymuose

Panevėžio regiono bibliotekų ir mokyklų bibliotekų specialistų mokymai

- *Organizuotas kvalifikacinis vizitas bibliotekų specialistams į Latvijos bibliotekas.* Vizito tikslas – susipažinti su pasakojimo metodu, kuris Latvijos viešosiose bibliotekose taikomas jau ne vienerius metus. Taip pat pasidomėti Latvijos bibliotekų įdirbiu dalyvaujant 2014–2020 m. Interreg V-A Latvijos ir Lietuvos bendradarbiavimo per sieną programoje, numatyti galimybes dėl partnerystės šioje programoje, pasidalinti patirtimi aptarnaujant neįgaliuosius ir socialinę atskirtį patiriančius lankytojus. Apskrities bibliotekos direktorė Jurgita Bugailiškienė skaitė pranešimą „Socialiai pažeidžiamų žmonių aptarnavimas Panevėžio ir Utenos regionų bibliotekose“, kuriuo Latvijos kolegas supažindino su Panevėžio regiono bibliotekų patirtimi aptarnaujant neįgaliuosius ir socialinę atskirtį patiriančius lankytojus. Šiame vizite dalyvavo Apskrities bibliotekos specialistai kartu su kolegomis iš Anykščių, Biržų, Ignalinos, Kupiškio, Molėtų, Panevėžio, Pasvalio, Utenos, Zarasų rajonų ir Panevėžio miesto savivaldybių viešųjų bibliotekų.

Kvalifikacinės išvykos į Latviją dalyviai

Knygų konservavimo stažuotė Apskrities bibliotekoje

- *Vykdyti mokymai pagal Apskrities bibliotekos lektorių naujai parengtas ar atnaujintas mokymų programas.* Panevėžio regiono bibliotekų specialistai tobulino žinias 75 (57 Panevėžio regiono bibliotekose, 17 Apskrities bibliotekoje, 1 nuotoliniai) mokymuose. 2019 m. organizuota 63 proc. daugiau mokymų pagal Apskrities bibliotekų specialistų parengtas mokymų programas, nei pernai. Parengtos 6 naujos mokymų programos. **Populiariausios Apskrities bibliotekos specialistų mokymų programos buvo:** „Skaitymo skatinimo programos ir knygų klubai skirtingoms amžiaus grupėms“ (lektorės: G. Kėvelaitienė, Š. Leikienė), „Knygų restauravimo (atkūrimo) galimybės bibliotekose: stažuotė“ (lektorės: J. Stankaitytė, L. Charmanskienė), „Pažintis su atviro kodo programa „Openshot“: nuotraukų filmo kūrimas“ (lektorė J. Sriubienė).

Projekto „Stalo žaidimo „Kelionė į devintą stotį“ seminaras Zarasuose

- *Organizuoti seminarai:*

„Erasmus+“ programos projekto „Tarptautinė kvalifikacija novatoriškoms bibliotekų idėjoms/2“ seminare „Suaugusiųjų švietimo patirtis Europos viešosiose bibliotekose 2018-2019 m.“ pasidalinta stažuočių metu perimta gerąja pažangių Europos bibliotekų patirtimi su Panevėžio regiono bibliotekų specialistais. Savo pranešimuose Apskritis bibliotekos specialistai atskleidė kiekvienos aplankytos bibliotekos stiprybes suaugusiųjų švietimo srityje;

Igyvendinant Kultūros ministerijos priemonę „Aprūpinti bibliotekas socialinės bei informacinės atskirties gyventojų grupėms skirta įranga bei priemonėmis“ organizuotas tarptautinis seminaras „Paslaugų negalią turintiems asmenims plėtra: sėkmingas bibliotekos ir visuomenės dialogas“, skirtas Panevėžio regiono bibliotekų ir mokyklų bibliotekų specialistams;

Projekto „Stalo žaidimo „Kelionė į devintą stotį“ išvažiuojamasis (Zarasų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje) seminaras, skirtas bibliotekų vaikų literatūros skyriuose dirbantiems specialistams. Tai baigiamasis projekto renginys, kuriame pristatytos inovacijos vaikų švietime, sėkmės istorijos apie sukurtus produktus, edukacinių dirbtuvių nauda bibliotekai, jos bendruomenei ir vaikui. Pasidalinta įspūdžiais iš 2019 m. Graikijoje vykusios IFLA konferencijos apie gerąsias inovatyvių edukacijų patirtis Lietuvos ir užsienio bibliotekose.

- *Kvalifikaciniai renginiai organizuoti kartu su partneriais:*

Nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos (toliau – LNB) seminaras „Kultūros paveldo objektų skaitmeninimas: atranka ir teisių valdymas“, kuriame pristatyti pagrindiniai kultūros paveldo objektų atrankos skaitmeninimui principai, apimantys praktinius ir teisinius aspektus;

LNB Vaikų ir jaunimo literatūros departamento mokymai „Ankstyvasis skaitymas: teorija ir praktika“, skirti viešųjų bibliotekų darbuotojų kompetencijoms skaitymo skatinimo srityje gerinti. Mokymai vyko Pasvalio krašto muziejuje;

Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto seminaras „Skaitmeninės erdvės iššūkiai bibliotekininkų darbotvarkėje“, kuriame kalbėta apie skaitmeninių technologijų reikšmę socialinės atskirties mažinimo srityje, pasikeitusius raštingumo rodiklius, paieškos sistemų įdomybes ir rizikas, skaitmenines knygas ir jų išskirtinius bruožus;

Organizacijos „Meno avilys“ seminaras „Nemokamos filmų bazės internete: pristatymas ir patarimai“. Jame pristatytos nemokamos filmų bazės (platformos) internete, kuriose galima legaliai žiūrėti filmus lietuvių ir užsienio kalbomis. Trumpai apžvelgtos filmų kolekcijos, metodinė medžiaga.

Seminaro „Kultūros paveldo objektų skaitmeninimas: atranka ir teisių valdymas“ dalyviai praktinio darbo metu

10. Praktinės veiklos tyrimai ir veiklos analizė

2019 metais

**Apskrities biblioteka
atliko 5 tyrimus:**

„Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos vartotojų pasitenkinimo teikiamomis paslaugomis tyrimo ataskaita 2019 m.“

„Atminties institucijų pasitenkinimas skaitmeninio paslaugomis“

„Panevėžio regiono viešųjų bibliotekų bendradarbiavimo stiprinimas“

Tyrimų „Lietuvos regiono viešųjų bibliotekų“ ir „Mokyklų bibliotekų bendradarbiavimo stiprinimas“ apibendrinimas

„Panevėžio regiono mokyklų bibliotekininkų apklausa“

Atlikta 10 apklausų ir apklausų analizių, kurios skirtos Panevėžio regiono bibliotekų veiklos stebėsenai, Apskrities bibliotekos ir Panevėžio regiono bibliotekų projektinės veiklos plėtros galimybių įvertinimui ir paieškai, organizuotų kvalifikacijos tobulinimo renginių kokybės vertinimui ir kvalifikacinių poreikių išsiaiškinimui, kultūros paveldo skenavimo poreikio išsiaiškinimui ir skaitmeninto kultūros paveldo vaizdų viešinimo veiklų organizavimo intensyvumui bibliotekose įvertinti, vartotojų poreikių ir lūkesčių, susijusių su Apskrities bibliotekos teikiamomis paslaugomis, įvertinimui ir išsiaiškinimui, Apskrities bibliotekos organizuotų veiklų įvertinimui ir tobulinimui, Apskrities bibliotekos bendrųjų funkcijų, patalpų (darbo vietų ir funkcinių erdvių) įveiklinimo išgryninimui ir darbuotojų darbo vietų aprūpinimo priemonėmis ir įranga poreikio išsiaiškinimui.

11. Partnerystės su Panevėžio regiono bibliotekomis plėtra

- **Renginiai Panevėžio regiono bibliotekose.** Organizuota 19 projekto „Literatūros ir kino dienos bibliotekoje X“ renginių Panevėžio regiono bibliotekose (Kupiškio, Rokiškio, Biržų, Pasvalio, Zarasų, Ignalinos, Molėtų rajonų bei Visagino ir Panevėžio miestų), kurie kvietė Panevėžio regiono gyventojus į bibliotekas gyvai pažinti įvairių meno sričių, ypač literatūros, Valstybės kultūros ir meno premijomis (nacionalinė ir vyriausybės) apdovanotus laureatus ir kitus nusipelnčius kūrėjus.

- **Surengti 2 Panevėžio teritorinės bibliotekų tarybos išplėstiniai posėdžiai** (Apskrities bibliotekoje ir Zarasų rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje).

- **Vykdyti projektai.** Vykdyta 12 projektų, kurių tikslinė grupė Panevėžio regiono bibliotekos, mokyklų bibliotekos ir šių bibliotekų aptarnaujamos bendruomenės. 42 proc. vykdytų projektų skirti krašto istorijos ir kultūros paveldo aktualizavimui. Dar 25 proc. projektų skirti bibliotekininkų kvalifikacinių gebėjimų tobulinimui.

- **„Knygų pristatymo konkursas 2019“.** Apskrities biblioteka kaip partneris dalyvavo Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos projekte „Knygų pristatymo konkursas 2019“. Bendradarbiaudama su Panevėžio regiono bibliotekomis Apskrities biblioteka koordinavo šio konkurso viešinimą, įgyvendinimą Panevėžio regione. Apskrities bibliotekoje organizuotas atrankinis konkurso etapas, kuriame dalyvavo moksleiviai iš Visagino, Rokiškio, Pasvalio ir Panevėžio miestų.

- **Paroda „EXPO Aukštaitija 2019“.** 24-oje tarptautinėje verslo ir pasiekimų parodoje „EXPO Aukštaitija 2019“ Apskrities bibliotekos stende lankytojai galėjo gauti vertingų žinių ir smagiai praleisti laisvalaikį. Savo veiklas kartu su Apskrities biblioteka čia pristatė Panevėžio miesto savivaldybės, Panevėžio ir Kupiškio rajonų savivaldybių viešosios bibliotekos.

- **Kultūros ministerijos priemonės „Aprūpinti bibliotekas socialinės bei informacinės atskirties gyventojų grupėms skirta įranga bei priemonėmis“ veiklų įgyvendinimas.** Organizuoti 2 kvalifikacijos tobulinimo renginiai: kvalifikacinis vizitas į Latvijos viešąsias bibliotekas ir tarptautinis seminaras Panevėžio regiono bibliotekų ir mokyklų bibliotekų specialistams „Paslaugų negalią turintiems asmenims plėtra: sėkmingas bibliotekos ir visuomenės dialogas“.

Suformuota kilnojama ir lengvai integruojama „Pojūčių erdvė“. Organizuoti 7 praktiniai mokymai Panevėžio regiono bibliotekų specialistams „Sensorinės įrangos naudojimas ir galimybės bibliotekoje“. Įgyvendinant fotografijų konkursą „Akimirkos su knyga“, organizuoti 4 mokymai negalią turintiems asmenims fotografijos tema Panevėžio regiono bibliotekose. Organizuoti 2 neįgaliųjų kūrybos pristatymo renginiai, susitikimai su visuomene Panevėžio regiono bibliotekose, siekiant sudaryti galimybes negalią turinčių asmenų kūrybos sklaidai.

- **Skaitymo iššūkis.** Apskričių viešųjų bibliotekų iniciatyva Lietuvos gyventojai buvo pakviesti priimti skaitymo iššūkį ir leisti į vasaros nuotykį su knyga. „Skaitymo iššūkis“ – tai nuotaikingas žaidimas, kurio tikslas – per vasarą įveikti skaitymo užduotis. Akcijos „Vasara su knyga“ metu Panevėžio regiono bibliotekose perskaityta 7600 knygų, 1804 dalyviai įveikė visas užduotis. Aktyviausios Panevėžio regiono bibliotekos – Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka (1472 perskaitytos knygos), Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio biblioteka (1178), Panevėžio rajono savivaldybės viešoji biblioteka (627), Kupiškio rajono Alizavos pagrindinės mokyklos biblioteka (334) ir Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešoji biblioteka (266).

Panevėžio teritorinės bibliotekų tarybos išplėstinio posėdžio dalyviai klauso pranešimų

Fotografijos mokymai Anykščių rajono savivaldybės L. ir S. Didžiulių viešojoje bibliotekoje

- **Sukurtas „Panevėžio regiono bibliotekų tinklaraštis“.** Jame buvo pasidalinta 178 įrašais iš Panevėžio regiono bibliotekų.

- **Panevėžio regiono bibliotekų veiklos įvertinimas**

Panevėžio regiono bibliotekų darbuotojų Metų nominacija „Ad astra“. Apskrities bibliotekos įsteigta nominacija „Ad astra“ siekiama įvertinti ir išskirti kūrybiškai, inovatyviai visuomenės labui dirbančius Panevėžio regiono bibliotekų darbuotojus. Nominacija pavadinta „Ad astra“ pagal Gabrielės Petkevičaitės-Bitės to paties pavadinimo romaną. Nominacija įprasmina kilnumą, dvasinio tobulėjimo siekimą, pagalbą kitiems – principus, kuriais vadovavosi ir Gabrielė Petkevičaitė-Bitė. 2019 m. trečią kartą vyko Panevėžio regiono bibliotekinių pagerbimo ir apdovanojimo šventė.

2018-ųjų metų „Ad astra“ įteikimo iškilnės (iš kairės: Dalia Teišerskytė, Vanda Laurinavičienė, Audronė Berezauskienė, Laura Šinkūnienė, Jurgita Bugailiškienė, Gintaras Mikalauskas)

Panevėžio regiono mokyklų bibliotekų (išskyrus aukštąsias) kategorijoje nominuota Panevėžio rajono Naujamiesčio gimnazijos bibliotekininkė Laura Šinkūnienė – už skaitymo skatinimo iniciatyvas, ryškų indėlį į mokyklos bendruomenės telkimą, gebėjimą mokyklos biblioteką paversti ne tik skaitymo, bet ir turiningo bendravimo erdve, kūrybišką informacinių technologijų panaudojimą bibliotekos edukacinėje veikloje, šiuolaikiškumą, inovatyvumą ir veiklumą profesinėje sferoje.

Kultūros ministerijos premija įteikta Anykščių rajono savivaldybės Liudvikos ir Stanislovo Didžiulių viešosios bibliotekos Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriaus vedėjai Audronei Berezauskienei – už bibliotekininkystės, bibliografijos, knygotyros mokslinius tyrinėjimus bei praktinę veiklą bibliotekose.

Panevėžio regiono savivaldybių viešųjų bibliotekų kategorijoje nominuota Anykščių rajono savivaldybės Liudvikos ir Stanislovo Didžiulių viešosios bibliotekos Krašto dokumentų ir kraštotyros skyriaus vedėja Audronė Berezauskienė – už iniciatyvumą ir kūrybiškumą bibliotekos veikloje, sėkmingą ir ryškią tradicinių ir netradicinių bibliotekos paslaugų sintezę bei plėtrą, aktyvų ir sėkmingą skaitymo skatinimą, sėkmingą gerosios patirties sklaidą regione ir už jo ribų.

Panevėžio regiono savivaldybių viešųjų bibliotekų filialų kategorijoje nominaciją pelnė Ignalinos rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Dysnos filialo vyresnioji bibliotekininkė Vanda Laurinavičienė – už sėkmingą bendruomenės telkimą, kurio dėka biblioteka tampa bendruomenės centru, aktyvų ir sėkmingą skaitymo skatinimą, ryškų indėlį į bibliotekos kaip daugiaviečių įstaigos veiklą, iniciatyvumą, tobulinant technologinius procesus ir aptarnaujant vartotojus, mokant juos pasitelkti bibliotekos teikiamas galimybes socialinei naudai.

Iškilmingame renginyje Vilniaus miesto rotušėje Kultūros ministras Mindaugas Kvietkauskas įteikė premijas (ketvirta iš dešinės: A. Berezauskienė)

Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė Valstybės ir Tautiškos giesmės dienos proga už nuopelnus Lietuvai ir Lietuvos vardo garsinimą pasaulyje Ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ medaliu pagerbė Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos direktorę, Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos prezidentę **Danguolę Abazoriuvienę**.

Apdovanojimo „Nusipelnęs lenkų kultūrai“ įteikimo šventė (antra iš dešinės: A. T. Matiukienė)

Apdovanojimu „Nusipelnęs lenkų kultūrai“ įvertinta Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos direktorė **Alicija Teresė Matiukienė**. Aukštą valstybinį apdovanojimą ambasadoje įteikė Lenkijos kultūros ir nacionalinio paveldo viceministrė prof. Magdalena Gawin.

Ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ medaliu įteikimo iškilnių akimirka. Prezidentė D. Grybauskaitė (kairėje) ir D. Abazoriuvienė

2 Panevėžio regiono bibliotekos ataskaitiniais metais paminėjo savo steigimo jubiliejines sukaktis. Visagino viešoji biblioteka minėjo savo veiklos 40-etį, Panevėžio miesto savivaldybės viešoji biblioteka – 30-etį.

Panevėžio miesto savivaldybės viešosios bibliotekos kolektyvas jubiliejines šventės metu

Visagino viešosios bibliotekos 40-ečiui skirtos šventinės konferencijos „Visagino biblioteka vakar, šiandien, rytoj“ akimirksnis

Zarasų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos nominacija

Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos inicijuoto „Metų nominacijų“ (už 2018 metus) konkurso laimėtoja Savivaldybių viešųjų bibliotekų kategorijoje tapo Zarasų rajono savivaldybės viešoji biblioteka. Už iniciatyvas telkiant bendruomenę, veiklas, mažinančias socialinę atskirtį, bendradarbiavimą su įvairiomis institucijomis ir asmenimis bibliotekai skirta nominacija – Partnersyčių biblioteka.

12. Bendruomenė

Biržuose įvyko XI-asis Aukštaitijos bibliotekinių kultūros ir sporto sąskrydis. Jo organizatorė Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešoji biblioteka. Renginyje dalyvavo septynios bibliotekų komandos, tarp jų – Apskrities bibliotekos kolektyvo komanda „Avilys“.

Sąskrydžio nugalėtojai Anykščių rajono savivaldybės Liudvikos ir Stanislovo Didžiulių viešoji biblioteka.

Apskrities bibliotekos kolektyvo komanda „Avilys“.

I-ąją vietą užėmė Anykščių rajono savivaldybės Liudvikos ir Stanislovo Didžiulių viešoji biblioteka. Jiems perduota sąskrydžio vėliava ir tradicinis sąskrydžio mezginyus. Anykščių bibliotekos direktorius **Romas Kutka** maloniai pakvietė bibliotekas kitamet atvykti į Anykščius, į čia vyksiantį sąskrydį.

Apskrities bibliotekos komanda „Avilys“ dalyvauja sąskrydžiuose nuo pat pirmojo, vykusio 2009 metais.

**PANEVĖŽIO APSKRITIES
GABRIELĖS PETKEVIČAITĖS-BITĖS
VIEŠOJI BIBLIOTEKA**

Informaciją parengė

Regiono bibliotekų strateginės plėtros skyrius

Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka

2020 m.